

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра галузевої соціології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
« 11 » серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІОЛОГІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма «Соціологія»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	20__/20__
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	5
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Геннадій ЧЕРНИХ

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2024

Розробник:
Геннадій ЧЕРНИХ, к.соц.н., асистент кафедри галузевої соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри галузевої соціології
Ольга БЕЗРУКОВА
Протокол № 13 від «19» серпня 2024 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «31» серпня 2024 року №7
Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни: сформувати у студентів розуміння об'єкта і предмету соціології інформаційного суспільства, уявлення про зміни пов'язані з інтенсифікацією в сучасних суспільствах інформаційних потоків на базі розвитку інформаційно-комп'ютерних технологій, проблеми інформатизації та розуміння особливостей «мережевого суспільства» в світі та в Україні.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- здатність до пошуку, обробки й аналізу соціальних знань з різних джерел,
- володіння елементарними навичками: аналізу, синтезу, командної роботи, організації комунікації.
- вміння працювати з соціологічними методами отримання емпіричних даних.
- володіння елементарними навичками комп'ютерної роботи з масивами соціологічних даних.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна сприяє опануванню принципів вивчення процесу інформатизації та його впливу на розвиток сучасних суспільств. Вивчення дисципліни дозволить випускникам факультету вільно оперувати термінами соціології інформаційного суспільства; розробляти програму та інструментарій досліджень задля пізнання впливу інформатизації на розвиток сучасних суспільств; виявляти специфіку та особливості процесу інформатизації, що властиві інформаційному суспільству.

4. Завданнями (навчальними цілями) даної дисципліни є формування таких компетентностей:

- здатність аналізувати соціальні явища і процеси (СК01)
- вміння обгрунтовано використовувати новітні методи збору та аналізу соціологічної інформації для вирішення практичних завдань (СК11).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1- знати; 2- вміти; 3- комунікація; 4- автономність та відповідальність)		Форми (або методи і технології) викладання та навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінки	Відсоток у підсумковій оцінці
Код	Результат навчання			
1.1	Знати принципи вивчення теорій та концепцій інформаційного суспільства	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Тематична доповідь, письмова робота, контрольна робота №1	20
1.2	Знати види та особливості інформаційно-комунікативних технологій сучасності та їх використання в соціології	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Есе; контрольна робота №1; письмова робота	20
1.3	Знати методологію аналізу процесу інформатизації	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Письмова робота; контрольна робота №2	15
2.1	Вміти вести роботи з науковими та літературними джерелами щодо соціології інформаційного суспільства	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Письмова робота; контрольна робота №1, №2	15
2.2	Вміти застосовувати навички емпіричних методів досліджень в межах досліджень соціології інформаційного суспільства	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Тематична доповідь, контрольна робота №2	30

6. Співвідношення результатів вивчення дисципліни з програмними результатами навчання:

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2
Програмні результати навчання (назва)					
Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології. (ПРН01)	+			+	+
Обгрунтовано використовувати новітні методи збору та аналізу соціологічної інформації для вирішення практичних завдань (ПРН12)			+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. групова та індивідуальна робота на практичних заняттях РН1.1, РН1.2, РН1.3, РН2.1, РН2.2 – 20/ 12 балів
2. письмова робота: РН1.1, РН1.2, РН1.3, РН2.1 – 8/5 балів
3. написання есе: РН1.2 – 8/4 балів
4. тематична доповідь: РН1.1, РН2.2 – 8/5 балів
5. виконання контрольних робіт: РН1.1, РН1.2, РН1.3, РН2.1, РН2.2 – 16/10 балів (2 контрольні роботи по 8 максимальних або 5 мінімальних балів кожна)

- підсумкове оцінювання: *письмовий іспит РН1.1, РН1.2, РН1.3.* Білет містить два питання; 40 балів максимальна оцінка/24 мінімальна оцінка для успішного складання іспиту.

- умови допуску до підсумкового іспиту: студент не допускається до іспиту, якщо за семестр він набрав менше ніж 36 балів; такий студент допускається до іспиту за умови написання реферативної роботи змістом та обсягом відповідним кількості неопрацьованих ним протягом семестру тем дисципліни.

7.2. Організація оцінювання:

1. **Практичні заняття** оцінюються по факту проведення, бали накопичуються протягом семестру.
2. **Письмова робота** - це вид самостійної роботи, який студенти виконують при опрацьованні тем 1-4 та 5-8 в 2 етапи: 1 етап – підготовка тексту роботи і надсилання його викладачу для перевірки і зарахування, 2 етап – обговорення і оцінювання результатів цієї роботи на семінарі.
3. **Есе** – виконується після теми 8, самостійна аналітична робота студента - обсягом 1200-1500 слів.
4. **Тематична доповідь** – виконується після опрацьовання тем 1-2, вид самостійної науково-дослідної роботи, де студент розкриває суть досліджуваної проблеми – в усній формі; наводить різні точки зору, а також власні погляди на неї.
5. **Контрольна робота №1** виконується після вивчення Тем 1-4 на найближчому за графіком навчання практичному занятті.
6. **Контрольна робота №2** виконується після вивчення Тем 5-8 на найближчому за графіком навчання практичному занятті.

7.1 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1.	Соціологія інформаційного простору: предмет, метод і завдання дисципліни	2	2	12
2.	Концепції та теорії інформаційного суспільства	2	2	15
3.	Соціальна структура інформаційного суспільства	4	2	15
4.	Інформаційно-комунікативні технології сучасності	4	4	15
контрольна робота № 1			2	
5.	Віртуальні системи управління знаннями	2	2	10
6.	Технології інформаційного суспільства	2	2	10
7.	Методологія аналізу процесу інформатизації	4	2	10
8.	Дослідження ринку Інтернету в Україні та світі	4	4	15
контрольна робота № 2			2	
ВСЬОГО:			24	102

Загальний обсяг 150 год., в тому числі:

Лекцій – 24 год.

Практичні – 24 год.

Самостійна робота - 102 год.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Біленчук П.Д. Інформаційне суспільство: управління, право, технології, безпека // П.Д. Біленчук, А.В. Кофанов, О.Л. Кобилянський, В.Б. Міщенко. – Навчальний посібник. – Київ: ННІПС КНУВС, 2009. – 60 с.
2. Мей К. Інформаційне суспільство / Кристофер Мей; пер. з англ. М. Войцицької. – К.І.С. Київ, 2004. – 220 с.

Додаткова:

1. Снін М., Коржов Г. Мережева комунікація: ризики та перспективи (на основі соціологічних опитувань громадської думки в країнах Євросоюзу) // Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Політологія. Соціологія. Право : зб. наук. праць. – Київ; Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. – №1 (49). – С. 22–29.
2. Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості: аналіт. доп. / Д. В. Дубов, О. А. Ожеван, С. Л. Гнатюк. – К. : НІСД, 2010. – 64 с.
3. Лайон Д. Інформаційне суспільство: проблеми та ілюзії / Д. Лайон // Сучасна зарубіжна соціальна філософія. – К., 1996. – С. 362–380.
4. Луценко С. Генезис інформаційно-комунікаційних теорій сучасного суспільства [Електронний ресурс] / С. Луценко. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/ebook/puip/2012-2/doc/2/03.pdf>
5. Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 рр. : Закон України від 9 січня 2007 р. № 537-V // Голос України. – 2007. – № 21. – С. 8–10.

6. Політанський, В. С. Інформаційне суспільство в Україні: від зародження до сьогодення / В. С. Політанський // Науковий вісник Ужгородського Національного університету : серія: Право / гол.ред. Ю.М. Бисага. – Ужгород : Видавничий дім "Гельветика", 2017. – №Вип. 42. – С.16-22. – Режим доступу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/33280>
7. Філософсько-соціологічні аспекти сучасного інформаційного суспільства: монографія / М-во освіти і науки України, Харків. ін-т фінансів ; за заг. ред. О. Ю. Панфілова. – Харків: ФОП Данилко Н. С., 2017. – 388 с.
8. Castells M. The collapse of the Soviet Union: the view from the Information Society / M. Castells, E. Kiselyova. – Berkeley : University of California : International and Area Studies Book Series; 1995; Castells Manuel. The Information Age: Economy, Society and Culture. Vol. I–III. Oxford, 1996–1998
9. Lash S. Critique of Information / S. Lash. – London : Thousand Oaks (Ca.) : Sage Publications, 2002. XII. – 234 p
10. Fukuyama F. Social and Organizational Consequences of the Information Revolution [Electronic resource] / F. Fukuyama. – Mode of access: <http://www.rand.org/publications/CF/CF154/>